

Mesures preventives per al sector de les empreses de construcció en relació amb l'alerta per COVID-19 (SARS-*CoV-2)

GOVERN
ILLES
BALEARS

ibassal
Institut balear de seguretat i salut laboral

Introducció

Davant la necessitat de frenar la propagació del COVID-19 (SARS-*CoV-2), i mentre duri l'estat d'alarma, les recomanacions recollides en aquest document van destinades a les empreses i als treballadors que realitzen activitats de construcció.

El COVID-19 (SARS-*CoV-2) és un virus nou, desconegut anteriorment en la patologia humana, que pertany a la família Coronaviridae (Coronavirus).

Segons la informació que es disposa, es transmet de persona a persona per via respiratòria, a través de les gotes respiratòries de més de 5 micres, quan la persona infectada presenta simptomatologia, febre, tos, sensació de manca d'aire, o bé a través del contacte amb secrecions de la persona infectada.

Respecte de la constant evolució de la situació en relació al COVID-19 (SARS-*CoV-2), es recomana visitar la pàgina del Ministeri de Sanitat, actualitzada permanentment:

<https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludpublica/ccayes/alertasactual/ncov-china/documentos.htm>

Atès que el contacte amb el virus pot afectar entorns sanitaris i no sanitaris, les empreses hauran de seguir les recomanacions que emeti el servei de prevenció de riscos laborals, seguint les pautes i recomanacions formulades per les autoritats sanitàries pel que recomanem consultar les actualitzacions del document Procediment per als serveis de prevenció de riscos laborals enfront de l'exposició al SARS-*CoV-2(COVID-19) 08.04.2020 editat pel Ministeri.

També és convenient revisar les informacions previstes en la pàgina web de la Conselleria de Salut i Consum de la Comunitat Autònoma:

<http://www.caib.es/sites/coronavirus/ca/portada/?campa=yes>

Mesures preventives sanitàries per a les empreses

1. Amb caràcter previ a la represa de l'activitat empresarial, les empreses facilitaran a les treballadores i treballadors el "Qüestionari previ a la incorporació per a treballadors" (el qual s'adjunta a l'Annex del present document), havent de ser remès per l'empresa, garantint la confidencialitat, a la mutua col·laboradora de la Seguretat Social, o bé, al servei de prevenció de riscos Laborals.

L'objectiu de la descrita mesura és garantir, complertes les mesures de confinament decretades per l'Estat, la seguretat de les pròpies persones treballadores, de les seves companyes i companys, així com de la ciutadania en general.

En tot cas, una vegada valorats les dades que figurin en cadascun dels qüestionaris, el servei de prevenció o la mútua procedirà segons protocol d'actuació davant casos possibles, confirmats o probables.

2. El contractista ha d'aplicar a cadascuna de les obres de construcció les indicacions recollides en aquest Protocol i són aplicables als seus treballadors i treballadores, als subcontractes i a totes aquelles empreses que accedeixin a l'obra. Tot això, sens perjudici que, en cas que sigui necessari, individualitzi i adapti el Protocol a la realitat de l'obra concreta, atès que algunes mesures depenen fonamentalment de les característiques dels espais de treball, de la planificació de tasques que tinguin en aquest moment o dels mitjans de què disposi el centre.

En el cas dels subcontractes, aquests han de complir el Protocol referit i, si escau, adherir-se al document d'individualització d'aquest en cada obra.

Cada empresa ha de treballar per al compliment del document preventiu per tal d'evitar el contagi dels treballadors i treballadores pel virus SARS-CoV-2.

Es recorda el deure de coordinació de les empreses per garantir la protecció de tots els treballadors i treballadores. S'ha d'intentar minimitzar al màxim la concurrència de diversos gremis i afavorir el treball individualitzat, sempre que les mesures de seguretat i salut ho permetin.

3. S'han d'instal·lar panells informatius en diversos punts de l'obra amb les recomanacions bàsiques de prevenció del contagi del coronavirus. A més a més, l'empresa ha d'informar els treballadors i treballadores sobre el contingut d'aquest Protocol i els ha de lliurar informació sobre mesures de protecció.

4. A cada obra s'ha de disposar d'una zona dotada amb aigua, sabó i paper eixugamans per rentar-se les mans i/o solució hidroalcohòlica per desinfectar-les (sempre que pugui disposar-se'n). Així mateix, hi ha d'haver contenidors per al rebuig, que han d'estar també disponibles com a reforç en determinades zones de l'obra per evitar desplaçaments llargs fins als serveis higiènics.

5. En l'obra s'ha d'incrementar la freqüència de neteja i desinfecció de les instal·lacions d'oficines, lavabos, vestidors, sales de reunió i totes aquelles en les quals els treballadors i treballadores no portin els guants preceptius, com a mínim una vegada al dia.

La neteja s'ha de fer també sobre les eines de treball manuals que siguin d'ús compartit.^[1]_[SEP]

6. S'ha de minimitzar, en la mesura que es pugui, l'accés de treballadors i treballadores a l'obra.

L'empresa ha de disposar a cada obra d'un registre diari en el qual s'ha d'anotar el nom, el DNI, l'empresa i la data d'entrada de les persones que hi accedeixin, inclòs el control de les visites (persones que hi accedeixen puntualment: proveïdors, direcció facultativa, propietat, comercials, etc.). Cada empresa ha de designar un responsable o una responsable diari que ha de gestionar el registre i que ha de romandre a l'obra a la disposició dels i treballadores i la direcció facultativa. Aquesta informació s'ha de posar a la disposició de les autoritats sanitàries i dels serveis de prevenció corresponents en cas de contagi.

7. Quan es tenguí coneixement que en el centre de treball un treballador o treballadora conviu o ha conviscut amb una persona que ha contret la infecció per coronavirus o que estigui aïllada preventivament, desenvolupa símptomes respiratoris propis d'aquesta malaltia (tos o sensació de falta d'aire) o té febre, se l'ha d'aïllar, s'ha de suspendre l'activitat del tall afectat i s'ha d'avisar el 061, en aplicació de les recomanacions i requeriments de l'autoritat

sanitària i el servei de prevenció de l'empresa.

Les empreses han de disposar d'un termòmetre a la disposició dels i treballadores en la farmaciola de primers auxilis. S'ha de garantir la seva desinfecció després de cada ús.

8. La distància de seguretat que ha de mantenir-se de separació entre treballadors i treballadores ha de ser com a mínim de dos metres en la realització de reunions o en les tasques de treball.

En aquest sentit, i en la mesura del possible, es recomana l'adopció de mesures com el teletreball i les videoconferències, entre d'altres, per a aquells treballs en els quals hi ha la possibilitat, com en el cas de reunions.

9. L'empresa haurà de proporcionar als treballadors mascareta de protecció quan no es pot garantir la distància de seguretat i/o altre protecció respiratòria durant la jornada laboral. En aquest sentit, l'empresa exigirà la utilització d'aquestes proteccions.

10. S'ha de disposar de planificació dels torns per dinar que eviti aglomeracions. S'ha d'informar els treballadors i treballadores de la prohibició de compartir estris i utensilis per menjar o beure, entre d'altres.

11. Las empreses han d'establir jornades de treball continuades per tal de reduir el temps d'exposició dels treballadors i treballadores a l'obra de construcció.

Mesures preventives sanitàries en els desplaçaments

1. L'empresari ha de reduir al màxim els viatges per motiu de treball. Ha de recordar als treballadors i treballadores que han d'acudir de forma individual a l'obra, com així ho exigeix l'autoritat sanitària, les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat i les policies locals.

Aquesta indicació s'ha d'actualitzar en funció de les pautes que decretin les autoritats competents i les solucions que puguin facilitar-se al sector de la construcció per complir amb aquestes.

2. Els transports privats complementaris, d'acord amb l'Ordre TMA/264/2020, de 20 de març, per la qual es modifica l'Ordre TMA 259/2020, de 19 de març, per la qual es dicten instruccions sobre transport per carretera, poden acollir-se també al règim de l'Ordre TMA/259/2020, que preveu la possibilitat que hi hagi dues persones en la cabina del vehicle de transport de mercaderies quan sigui necessari per raó del tipus de transport que s'hagi de fer, sempre que es compleixin totes les mesures i les instruccions de protecció indicades pel Ministeri de Sanitat.

3. De conformitat amb l'Ordre TMA/254/2020, de 18 de març, per la qual es dicten instruccions en matèria de transport per carretera i aeri, modificada per l'Ordre TMA/278/2002, de 24 de març, el transport públic, privat complementari i particular de persones en vehicles de fins a nou places, inclòs el conductor, duit a terme en el marc dels supòsits de desplaçaments autoritzats, en els quals hagi de viatjar més d'una persona en el vehicle, ha de respectar que vagi com a màxim una persona per cada filera de seients i que hi hagi la major distància possible entre els ocupants.

Mesures preventives sanitàries que han d'adoptar els treballadors i treballadores

1. Si conviu o ha conviscut amb una persona que ha contret la infecció per coronavirus, si desenvolupa símptomes respiratoris propis d'aquesta malaltia (tos o sensació de falta d'aire) o si té febre ha de telefonar al seu responsable directe i comunicar-li-ho.

El treballador o treballadora ha de prendre's la temperatura abans d'acudir al seu lloc de treball i si té febre i/o símptomes propis d'aquesta malaltia (tos o sensació de falta d'aire) haurà de romandre en el seu domicili, comunicar-ho al seu responsable directe de l'empresa, cridar al 061 i seguir les instruccions pertinents.

2. En el treball ha de complir les recomanacions preventives instaurades en l'empresa.

3. Ha de mantenir la distància de seguretat de dos metres amb la resta de treballadors o treballadores de l'obra durant la realització de les tasques, en sales de reunions, vestuaris i lavabos.

4. Ha de rentar-se les mans amb freqüència en les zones habilitades per a aquesta finalitat.

5. Ha de mantenir nets els lavabos, vestidors i altres zones comunes, i utilitzar els productes de desinfecció que siguin indicats.

6. Ha d'extremar les condicions de neteja de les eines i la maquinària, sobretot si les utilitzen diverses persones. En oficines s'aconsella no compartir objectes (bolígrafs, grapadora, tisores, etc.).

7. Ha d'utilitzar els guants que li proporcioni l'empresa

8. Ha d'utilitzar la protecció respiratòria proporcionada per l'empresa (mascareta quan no es pot garantir la distància de seguretat i/o altre protecció respiratòria durant la jornada laboral)

9. No ha de compartir coberts, tassons, botelles o begudes amb companys.

10. Ha de seguir les instruccions d'utilització dels equips de protecció individual (EPI) que se li proporcionin.

11. Ha de recordar no compartir els equips de protecció individual (guants, ulleres, màscares, etc.) amb altres treballadors.

12. En el cas que els guants de protecció específics siguin d'ús compartit el treballador s'ha de col·locar prèviament uns guants de làtex o nitril (segons al·lèrgies) per dur a terme la seva activitat.

13. No ha de tocar-se la cara (especialment els ulls, la boca i el nas) encara que dugui els guants posats.

14. Seguint les instruccions de les autoritats sanitàries, els treballadors i treballadores no han de romandre en la via pública excepte el temps necessari per realitzar la prestació de serveis o dur a terme algun dels actes que preveu l'article 7.1 del Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19.

15. Cada treballador o treballadora ha de signar un rebut de lliurament d'aquest document en el qual ha de manifestar tenir coneixement de les mesures que s'hi estableixen.

Mesures preventives sanitàries que han d'adoptar els professionals i els tècnics col·legiats

1. El coordinador o la coordinadora de seguretat i salut ha de verificar, juntament amb el recurs preventiu, que les empreses concurrents es coordinen per garantir la seguretat i la salut dels treballadors i treballadores, i s'han d'adoptar les mesures preventives sanitàries que estableix aquest document així com qualsevol altra disposició que puguin dictar les autoritats competents.
2. En el cas que a l'obra en qüestió no es compleixin les normes de compliment obligat que estableix aquest Protocol o no se segueixin les indicacions que preveu el document d'individualització d'aquest, el coordinador o coordinadora de seguretat i salut haurà de comunicar aquest fet al contractista. Si una vegada feta aquesta comunicació es manté l'incompliment, correspondrà al personal tècnic competent posar en coneixement de les autoritats competents aquest fet, així com, si escau, ordenar la suspensió de l'activitat si s'aprecià un risc greu i imminent.
3. En el desenvolupament de l'activitat i en les visites d'obres, el personal tècnic ha de complir totes les indicacions que s'estableixen per als treballadors i treballadores que s'indiquen en aquest document, així com en qualsevol altra instrucció que puguin dictar les autoritats competents.
4. L'autoritat laboral o sanitària competent ha de comprovar l'adopció correcta de les mesures previstes en aquest document.